Gemeente Amsterdam

Intelligente Toegang Sloterweg e.o: boetes wel of niet vergoeden/kwijtschelden

Aan	Melanie van der Horst
Van	5.1, 2, e (Ambtelijk Opdrachtgever) en Iris van Scheppingen (directrice V&OR)
Kopie aan	5.1, 2, e
Datum	donderdag 15 februari 2024

Geachte wethouder Van Der Horst,

Op 29 januari en 12 februari is tijdens de staf de kwestie over het meermaals beboeten van personen die een verkeersfilter hebben genegeerd bij Sloterweg en Laan van Vlaanderen aan de orde gekomen. Omdat sommige overtreders in korte tijd vrij veel boetes achter elkaar hebben ontvangen, heeft u gevraagd om te kijken of er een mogelijkheid is om een deel van deze boetes kwijt te schelden. In dat kader heeft u de volgende vragen gesteld, waarop wij in dit memo antwoord geven.

Tijdelijk uitzetten camera's

Kunnen we camera's tijdelijke uitzetten bijvoorbeeld tot aan de uitkomsten van de rapportage om ze daarna weer aan te zetten?

Antwoord:
Ja dat kan. Het OM heeft aangegeven dat mocht gemeente Amsterdam het idee hebben dat de situatie rondom de geslotenverklaringen nog steeds niet duidelijk genoeg is voor bestuurders, is het wellicht een idee om voorlopig even helemaal niet te handhaven. Met handhaven kan dan, na een schouw en nieuw Proces Verbaal, weer gestart worden zodra de situatie wel volledig duidelijk gemaakt is.

Kwijtschelden meer dan 1 boete door het openbaar ministerie

Het OM denkt mee maar raadt het kwijtschelden van meerdere boetes af, omdat:

- Het OM alleen alle boetes kan vernietigen en niet slechts een deel. Het kan dus alleen een alles of niets constructie worden.

- Het OM vernietigt dan alle boetes van de overtreders die in beroep zijn gegaan vanwege een overtreding m.b.t. de geslotenverklaringen Laan van Vlaanderen en Sloterweg –Oost in de maand januari.
- Het OM kan niets doen voor de mensen die niet in beroep zijn gegaan tegen de boete. De gemeente A'dam zou zelf een voorziening moeten / kunnen treffen om deze groep te compenseren.
- Het OM verwacht dat de gemeente A'dam met CJIB afstemt over het intrekken van nog niet betaalde boetes voor overtredingen in januari 2024. Die zaken bevinden zich nog in de CJIB fase.
- Het OM vraagt de gemeente om het gekozen beleid in een algemeen Proces Verbaal uit te schrijven en toe te lichten.
- Het OM vraagt daarbij ook aandacht voor de situatie geslotenverklaring Sloterweg-West. De beroepen die tegen de boetes zijn ingesteld voor overtredingen in de eerste maand van handhaving op die locatie zijn door ons reeds afgesloten. Daar doet het OM niets meer mee. Het OM kan zich voorstellen dat overtreders die in die periode een boete hebben ontvangen met terugwerkende kracht gecompenseerd willen worden.
- Het OM is verplicht om een proceskostenvergoeding te betalen aan de mensen die voor het indienen van beroep een professioneel gemachtigde hebben ingeschakeld. Het aantal mensen dat in beroep is gegaan / gaat met behulp van een professioneel gemachtigde is nog niet bekend, maar de verwachting is dat dit een behoorlijke groep zal zijn. Deze situatie kost het OM dus geld. Het OM heeft besloten dit te accepteren, maar willen wel kenbaar maken dat dit aan de orde is.

Vergoeden boetes vanuit gemeente

Het vergoeden van boetes vanuit de gemeente raden wij af, vanwege de volgende deels juridische consequenties:

- Het heeft een ondermijnend effect als het ene overheidslichaam boetes oplegt en het andere overheidslichaam het effect daarvan weer ongedaan maakt door de overtreders een geldbedrag te geven ter hoogte van de boete;
- Dit geval is nog meer bijzonder nu het om strafrechtelijke situaties gaat: de 'gewone overheid' past een zekere terughoudendheid alvorens zich te mengen in handhaving door het OM;
- Er is geen grondslag om dit geld te betalen: het betreft een onverschuldigde (niet verplichte) betaling;
- Het kan lastig uit te leggen zijn naar andere situaties: waarom nu en hier wel en in andere situaties niet;
- De praktische uitvoerbaarheid lijkt me ingewikkeld: moeten we aan het OM de gegevens opvragen van iedereen die meerdere bekeuringen heeft gekregen? We moeten een betaal-organisatie op poten zetten. Vraagtekens bij het criterium dat we gaan hanteren (alle overtredingen binnen 10 dagen na de eerste overtreding?);

- De overtredingen zijn (uitzonderingen daargelaten) in beginsel gemaakt: de gemeente gaat overtreders dan compenseren;
- Er is een ruime waarschuwingstermijn gehanteerd. Mensen die in een periode van 2 maanden de overtreding begingen kregen ook een waarschuwingsbrief. Mensen hadden op de hoogte kunnen zijn van de nieuwe verbodssituatie, niet alleen door de bebording, ook door de media-aandacht. Het lijkt me bovendien niet waarschijnlijk dat iemand die in een tijdbestek van enkele dagen meerdere malen de overtreding begaat, in de periode van twee maanden daarvoor niet over de betreffende straat heeft gereden;
- Formeel punt: de wethouder heeft geen bevoegdheid te besluiten dat de gemeente mensen dit geld gaat uitkeren. Dat vergt een collegebesluit dat financieel gedekt moet zijn. Voor dat laatste is mogelijk raadsbesluitvorming nodig.

Consequenties indien de gemeente gaat kwijtschelden

Als de gemeente toch de boetes wil kwijtschelden, dan moeten de volgende stappen doorlopen worden:

- Er moet een organisatie opgetuigd worden. De gemeente kan niet zomaar geld uitkeren. Daar moet een dossier voor worden aangemaakt, er moet een beoordeling plaats vinden en iets van een creditfactuur worden aangemaakt om de betaling richting de gesanctioneerde mogelijk te maken.
- Er moet een subsidieregeling of iets dergelijks worden opgetuigd. Daarin moet een met redenen omkleed voorstel in staan waarom het college ervoor kiest om de boetes te compenseren. Op basis van welke rechtsgrond zou dit moeten is een lastige vraag, die ook vragen kan/zal oproepen bij de raad. Ook kan de raad dit aangrijpen om allerlei extra toezeggingen uit te lokken, die de verdere uitvoering bemoeilijken, zoals bijvoorbeeld twijfel zaaien over de duidelijkheid van de bebording. Het vergoeden van boetes lijkt op een impliciete erkenning dat de bebording en/of communicatie hierover te kort schiet.
- Het inrichten van een organisatie en het vaststellen van een subsidieregeling kost tijd. Over het eerste moet de raad minimaal geïnformeerd worden en over het tweede moet de raad een beslissing nemen, omdat het geld kost en de raad het budgetrecht heeft. Ook zal er via de begroting en/of de najaarsnota hiervoor een bedrag moeten worden opgenomen
- Als de raad niet akkoord gaat met de subsidieregeling, is er veel tijd verloren, zijn er veel verwachtingen gewekt en kunnen we niets uitkeren. Kortom: imagoschade

Einde.